

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

בס"ד. חג השבועות, כ"ט - Shavous

וידבר אלקים את כל הדברים

<p>“And Elokim spoke all these words, saying: I am the Lord your God.” It must be understood what is meant by the word “saying” (לומר), for seemingly the word is superfluous.</p>	<p>וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר אנכי ה'. אלקיה, וצריך לומר מה שנאמר "לאמר", שלכאורה תיבת לאמר היא מיותרת.</p>
<p>Now our sages said in the Yalkut (Parshas Yisro, remez 286): When the Holy One, blessed be He, spoke, each one of Israel would say, “With me the speech is speaking,” as it is said: “I am the Lord your God”—and not “your [plural] God.”</p>	<p>הנה אמרו רז"ל בילקוט פ' יתרו רמז רפ"ו פשהיה הקדוש ברוך הוא מדבר היה כל אחד משראל אומר עמי הדבור מדבר שנאמר אנכי ה' אלקיה ולא נאמר אלקים,</p>
<p>That is, since it is written in singular form, it implies that the speech was individualized with each person. And similarly in the Midrash Rabbah (Parshas Yisro, sec. 29): Each person heard the commandments according to their own capacity—young men according to their strength, elders according to theirs, and children according to theirs.</p>	<p>והינו ממה שכתוב לשון יחיד משמע שנתחד הדבור עם כל אחד, וכן מצינו בפרה פ' כ"ט על פסוק הנ"ל שליפי כח של כל אחד שמעו הדברות — הבחורים לפי כחם והזקנים לפי כחם והקטנים לפי כחם</p>
<p>And one must understand: Why is it that throughout the entire Torah it is written “I am the Lord your (plural) God,” whereas in the Ten Commandments it says “your (singular) God”?</p>	<p>וצריך לומר מפני מה בכל התורה נאמר אני ה' אלקים, ובעשרת הדברות נאמר אלקיה לשון יחיד</p>
<p>Behold, it is written (Tehillim 68:18): “The chariots of Elokim are myriads, thousands upon thousands; the Lord is among them, as in Sinai in holiness.” And our sages said in the Yalkut (ibid.): The phrase “The Lord is among them” means the name of Hashem is shared among them—Michael, Gavriel, Rafael.</p>	<p>הנה כתוב רכב אלקים רבתיים אליפי שנאן אדני כם סיני בקדש, ואמרו רז"ל בילקוט רמז הנ"ל: פירוש “אדני כם” — ששמו של הקדוש ברוך הוא משתף בהם — מיכאל גבריאל רפאל</p>
<p>And lest one say that this shared name is only with them [the angels]—even when He came to give the Torah, He opened only with this language.</p>	<p>ושמא תאמר בהם לבד — אף בשעה שקבא לתת תורתו לא פתח אלא בלשון הנה</p>
<p>That is: Through Matan Torah (the Giving of the Torah), Hashem shared His Name with Israel, and called them “Elokim,” as it is said: “Elokim, your (singular) God, I am.”</p>	<p>והינו שעל ידי מתן תורה משתף שמו של הקב"ה בישראל וקראן "אלקים", שנאמר "אלקים אלקיה אנכי"</p>
<p>And through the declaration “I am the Lord your (singular) God,” He unified His Name within each individual, to the point that He called them “Elokim.”</p>	<p>ועל ידי מתן תורה שאמר "אנכי ה' אלקיה" בלשון יחיד שיתף שמו בכל אחד עד שקראן "אלקים"</p>

Rebbe Maharash**Torahs Shmuel****בס"ד. חג השבועות, כ"ט - Shavous****ויזכר אלקים את כל הדברים**

Just as an angel can call himself by the Name of Hashem, as it is written: "By Myself I have sworn—says the Lord," and it is written: "And she called the name of the Lord who spoke to her," even though it was an angel.	וקמו ושהמלאך יכול לקרוא עצמו בשם ה' כמו שכתוב "בי נשבועתי נאם ה'", וכתוב "ותקרא שם ה' הדבר אליה", אף על פי שהיה מלאך.
For the Name "Kel" is shared with them [the angels], and they do not possess independent existence at all in the face of the Divine vitality that rests within them.	והינו מפני ששם "אל" משתרף בהם, והם אינם תופסים מקום כלל לפני חיות אלקות השורה בתוכם.
See more of this in Torah Or, Parshas Ki Sisa, in the discourse that begins "His left hand is under my head."	ראה מזה בתורה-אור פ' תשא בד"ה שמאלו תחת לראשי.
And the main point is the aspect of the Name, which is the vitality of the thing itself. As it is discussed at length in the three discourses beginning "This is the statute," "An unblemished lamb," and "And this is the law of the peace offering," about the meaning of "And the man called names," which was the wondrous wisdom of Adam HaRishon.	והעקר הוא בחינת השם שהוא החיות של אותו דבר כמו שנדבר באורו בג' דרושים שעל-פי "זאת חקת", ובד"ה "שה תמים", ובד"ה "וזאת תורת זבח השלמים", מענין "ותקרא האדם שמות", שזאת הייתה חכמה נפלאה באדם הראשון.
Thus, the partnership of His Name with them is the essence, and it overcomes the angel's body, for it is composed only of the two elements of fire and wind, as it is written: "He makes His angels into spirits, His servants into flaming fire."	ונמצא פי השתתפות ששמו בהם הוא העקר והוא גובר על גוף המלאך, שהרי הוא רק משני יסודות אש ורוח, כמו שכתוב "עשה מלאכיו רוחות". משרתי אש להט.
Therefore, the angel at the time of his mission is completely transformed in essence to be utterly nullified in order to fulfill the will of the One who sent him. Thus, he is called "plant growth," as is explained in the aforementioned discourses regarding "causes grass to sprout," and regarding "herbs and vegetation."	ולכן המלאך בעת השליחות שאז נשתנה מהותו לגמרי להיות בטל בתכלית לעשות רצון המשלח — שלכך נקרא "צומח", כמו שנדבר בדרושים הנ"ל. "בענין מצמיח חציר", ובענין "דשא ועשב".
Therefore, the angel can say of himself: "By Myself I have sworn—says the Lord."	על כן יכול המלאך לומר על עצמו "בי נשבועתי נאם ה'".
And in the manner of what is explained elsewhere regarding the difference between creatures of the sea and creatures of the land: that the land creatures—although they receive their vitality from the earth, as it is written, "The earth, from it comes forth bread"—nevertheless, they are separate from the earth, for it is possible for land creatures to swim in the sea or be in the air, and they are not compelled to remain on the earth specifically.	ועל דרך מה שנתבאר במקום אחר בענין ההפרש שבין ברואים שבים לברואים שביבשה — שברואים שביבשה הגם שהם מקבלים חיותם מן הארץ כמו שכתוב ארץ ממנה יוצא לחם, מפל מקום הרי הם נפרדים מן הארץ שהרי ביכלת הנבראים לשוט בים או להיות באויר ואינו מכרח כלל להיות על פני הארץ. דוקא.

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

בס"ד. חג השבועות, כ"ט - Shavous

וידבר אלקים את כל הדברים

Not so with the sea creatures, for since they receive their vitality from the sea, they are absorbed in the waters of the sea; and like fish in the sea, the moment they separate from the water, they die, for it is impossible to live without the water.	מה שאין פן ברואים שבים, מאחר שהם מקבלים חיות מן הים – הרי הם מבלעים במי הים, וכמו דגים שבים – מיד שפושין מן המים הם מתים, שאי אפשר לחיות בלא המים.
And similarly, this can be understood regarding the angels who are called “fish of the sea,” meaning this is a borrowed term: just like the fish in the sea are constantly submerged in the water of the sea, so too are these angels in a state of constant nullification.	ועל דרך זה יובן בענין המלאכים שנקראו בשם נוני ימא – פירוש שזהו שם המלאך, ששמו נגזר שבים הם מבלעים תמיד במי הים – כך המלאכים אלו הם בבחינת הבטול תמיד.
And therefore, they are able to say upon themselves the Name of Havayah, as it is written: “By Myself I have sworn,” for they are utterly nullified relative to His Name, which is joined with them. For the Name is their vitality, and they are in a constant state of nullification, and they call themselves by the Name of Hashem, etc.	ולכן יכולים לומר על עצמם שם הוי', כמו שכתוב בי נשבעתי – כי הוא בטל בתכלה לגבי שמו יתברך שמשותף בו, שהשם זהו חיותו והרי הוא בטל תמיד וקורא עצמו בשם ה' כו'
And similarly, the souls before they become clothed in a body—it is written regarding them as well: “By the life of the Lord before whom I stood,” in the manner of “and He established them forever,” which is stated about angels.	וכמו פן הנשמות קדם התלבשותם בגוף פתוב בהם גם פן חיי ה' אשר עמדתו לפניו, על דרך ויצמידם לעד שגאמר במלאכים
However, the souls that descended to be clothed in a body and in the animal soul—this is like the aspect of “land,” like land creatures, that even though they receive vitality from the land, nevertheless they are separate from the land, etc.	אבל הנשמות שירדו להתלבש בגוף ובנפש הבהמית – זהו כמו בחינת ארץ, שברואים שביבשה – שהגם שמקבלים חיות מהארץ – מפל מקום הם נפרדים מן הארץ כו'
But through the Torah, with which [Hashem] said “I am the Lord your God,” His Divinity shone upon each one of Israel, such that His Name was joined within Israel.	אבל על ידי התורה שאמר "אנכי ה' אלקיך" – האיר אלקותו בכל אחד מישראל – שששתתף שמו יתברך בישראל
And therefore, [Israel is] called “Yisrael,” which is composed of two words: “Yashar-Kel” (“direct to God”)—and this is like [the names] Michael and Gavriel, in which the Name Kel is shared. So too in Yisrael, the Name Kel is shared.	ולכן נקרא ישראל – שזהו מרכב משני תיבות: "ישר אל", והינו כמו מיכאל וגבריאל שמשותף בהם שם "אל", כך גם בישראל משותף שם "אל"
And through this shared Name, there is also nullification within them, in the manner of the fish of the sea.	ועל ידי שתוף זה נעשה בהם גם פן הבטול על דרך דגים שבים

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

בס"ד. חג השבועות, כ"ט - Shavous

וידבר אליקים את כל הדברים

And as our sages said in Berachos 61b regarding Rabbi Akiva, who gathered assemblies—and Pappus ben Yehudah said to him: “Are you not afraid?” etc. He [Rabbi Akiva] said to him: “I will give you a parable: to a fox that was walking alongside a river and saw fish gathering in groups. He asked them: Why are you gathering? They replied: Because of the nets of men who want to catch us. He said: Do you wish to come up to the dry land and dwell with me? They replied: Are you the one they call the cleverest of animals? You are not clever but foolish. If in the place of our life we are afraid—how much more so in the place of our death.”	<p>וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל בְּבִרְכוֹת ס"א עַל רַבִּי עֲקִיבָא שֶׁהִקְהִיל קְהָלוֹת, וְאָמַר לוֹ פָּפוּס בֶּן יְהוּדָה: אִי אַתָּה מִתְגַּרֵּא כו'? וְאָמַר לוֹ: אֲמַשּׁוּל לָךְ מִשָּׁל – לְשׁוּעַל שֶׁהֵיָה מְהֵלֵךְ עַל גְּבִי הַנָּהָר וְרָאָה הַדָּגִים שֶׁמִּתְקַבְּצִים קְבוּצוֹת קְבוּצוֹת, וְשָׁאַל לָהֶם מִפְּנֵי מָה אַתֶּם מִתְקַבְּצִים? וְאָמְרוּ לוֹ: זֶהוּ מִרְשָׁתוֹת שֶׁל בְּנֵי אָדָם שָׂרוּצִים לִלְכָּדָם. אָמַר לָהֶם: רְצוּנְכֶם שֶׁתַּעֲלוּ לִיבָשָׁה וְנִדְוֵר אֲנִי וְאַתֶּם? אָמְרוּ לוֹ: אַתָּה הוּא פֶקַח שְׁבַחִיוֹת? לֹא פֶקַח אַתָּה אֲלֹא טִפֹּשׁ אַתָּה – וְמָה בְּמָקוֹם חַיִּיתֵנו אֲנִיחֵנו מִתְגַּרֵּאִים, בְּמָקוֹם מִיתֵנו עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה</p>
So too [Rabbi Akiva] said: Now that we sit and engage in Torah—which it is written about: “For it is your life and the length of your days”—thus, if we go out and abandon it, how much more so!	<p>כֹּךְ אָמַר לוֹ: עֲכָשְׁיוֹ שֶׁאֲנִיחֵנו יוֹשְׁבֵינוֹ וְעוֹסְקֵינוֹ בַּתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ: "כִּי הִיא חַיֵּינוּ וְאֶרְךְ יָמֵינוּ" – כֹּךְ, אִם אֲנִיחֵנו הוֹלְכִים וּמִתְבַּטְּלִים, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה</p>
It is thus found that Rabbi Akiva likened Torah study and engagement to the fish in the sea, etc., which is like the fish when they are submerged in the waters of the sea.	<p>נִמְצָא כִּי הִמְשִׁיל רַבִּי עֲקִיבָא לִימוּד וְעֶסֶק הַתּוֹרָה – שֶׁזֶּהוּ כְמוֹ דָּגִים שֶׁבָּיִם כו', וְהֵינּוּ כְמוֹ הַדָּגִים בְּעֵת שֶׁהֵם מִבְּלָעִים בְּמֵי הַיָּם</p>
And this is because through the Giving of the Torah, Hashem's Name was joined with them, to the extent that they became on the level of sea creatures—that is, the level of “the hidden world,” etc.	<p>וְזֶהוּ מִפְּנֵי שֶׁעַל־יְדֵי מַתָּן תּוֹרָה נִשְׁתַּתַּף שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּהֶם – עַד שֶׁנַּעֲשׂוּ בְּמִדְרָגָה כְּמוֹ בְּרוּאִים שֶׁבָּיִם – הֵינּוּ בְּחִינַת עֲלִמָּא דְאַתְפָּסְיָא כו'</p>
And the fact that the souls of Israel became clothed in bodies and in an animal soul—this is an indication that the partnership that was joined within Israel comes from a higher level than that of the angels. For the more one is able to lower himself downward, the higher his source must be—for only then can he lower himself further.	<p>וְמָה שֶׁנִּשְׁמָוֹת יִשְׂרָאֵל נִתְּלַבְּשׁוּ בְּגוּפִים וּבְנִפְשׁ הַבְּהֵמִית, זֶהוּ הוֹרָאָה שֶׁהַשִּׁיתוּף שֶׁנִּשְׁתַּתַּף בִּישְׂרָאֵל זֶהוּ מִבְּחִינָה גְבוּהָהּ יוֹתֵר מִמִּבְּחִינָה יוֹתֵר, שֶׁכָּל מָה שֶׁיָּכוֹל לְהִשְׁפִּיל עַצְמוֹ לְמַטָּה יוֹתֵר, שֶׁרָשׁוֹ מִבְּחִינָה גְבוּהָהּ יוֹתֵר, שֶׁלֹּהֲיוֹת כֵּן יָכוֹל לְהִשְׁפִּיל עַצְמוֹ לְמַטָּה יוֹתֵר</p>
And like the faculty of sight, which is a higher and more subtle power than the faculty of hearing—for our sages said that hearing is not comparable to seeing. Meaning, what one understands through hearing is incomparable to what one understands through seeing.	<p>וְכְמוֹ כֹּחַ הָרְאָיָה שֶׁהוּא כֹּחַ גְּבוּהָ וְדַק יוֹתֵר מִכֹּחַ הַשְׁמִיעָה, שֶׁלֹּכֵן אָמְרוּ רַז"ל שֶׁאֵינּוּ דוֹמֶה שְׁמִיעָה לְרְאָיָה, פִּירוּשׁ שֶׁמָּה שֶׁמִּבִּין עַל יְדֵי שְׁמִיעָה אֵינוֹ בְּעֶרְךְ לְמָה שֶׁהוּא מִבִּין עַל יְדֵי רְאָיָה</p>

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

בס"ד. חג השבועות, כ"ט - Shavous

וידבר אלקים את כל הדברים

For when he hears something at first, even if he understands it well, nevertheless, afterwards when he sees that very thing, he understands it with much greater force than he did when he only heard it. For the clarity and comprehension of the matter is grasped in his soul with much greater intensity, etc.	שפאָשר שױמע איז דער תחלה, הגם שׁמבין אותו בטוב – מכל מקום אחר כך פֿשרואַה אותו דער – מבין אותו דער בײַמער שׂאת ממה שׁשמע תחלה, שׁהגות ויהבנת הדבר הוא מבין בנפשו בײַמער שׂאת כו'
It is found, then, that the quality of sight is greater than hearing. Nevertheless, sight only grasps physical things, whereas hearing grasps only spiritual things—like sound.	ונמצא כי גדולה מעלת הראיה על השמיעה, ומכל מקום הראיה תופסת דבר גשמי, והשמיעה דבר רוחני. דוקא, כמו הקול
And seemingly, the opposite should be true. But this is because sight is a more subtle and spiritual faculty, and therefore it can only lower itself to grasp physical things.	שׁלכאורה ה׳ה ראוי להיות בהפך דוקא, והינינו מפני שׁהראיה היא פח יותר דק ורוחני, לכן אין ביכולתו להשפיל אלא בדבר גשמי דוקא
And like the letters engraved in a precious gemstone: because of the great clarity of the gemstone, the letters cannot be read—only when they are imprinted onto wax or marble, at a distance from the precious stone, can they be read.	וכמו האותיות החקוקות על האבן טוב – מפני רב בהירות האבן טוב – אין יכולים לקרוא את האותיות, רק כשחותמים על השענה – שמתרחקים מן האבן טוב – אז יכולים לקרואם
But when one engraves letters upon a stone that is not so brilliant, then they can be read even while engraved upon the stone itself.	אבל כשחוקקים אותיות על אבן שאינו מבריק – אז יכולים לקרואם גם בהיותם חקוקים על האבן גם כן
It is found, then, that something which is not sourced in such a high level can be read even while it is still on its source. But if the source—i.e. the stone upon which it is engraved—shines and sparkles, then it is impossible to read them except when impressed upon marble or wax, which is distanced from the source, etc.	ונמצא כי מה שאינו על מקור גבוה כל כך – יכולים לקרותו גם בעודנו על המקור. אבל אם המקור – הינו האבן אשר נחקק עליו – הוא מאיר ומבריק – אז כמו שהם – אי אפשר לקרותם אלא כשחותמים על השיש או השענה – שמתרחקים מהמקור כו'
And in this way we may understand that the faculty of sight cannot lower itself to the level of sound, which is spiritual; it can only grasp something physical—like wood and stone—which indicates its essential superiority.	ועל דרך זה יובן שכח הראיה אינו יכול להשפיל עצמו בבחינת הקול שהוא רוחני, אלא לתפס דבר גשמי. דוקא – עץ ואבן – שזה מורה על עצם מעלתו
So too, the fact that the souls of Israel became clothed in bodies—this is due to their immense greatness in their root. And the partnership of Hashem's Name within them is also from a higher level than that of the angels.	כמו כן – מה שנשמות ישראל נתלבשו בגופים – זהו מצד עצם מעלתם בשרשם, והשתוף שנשתתף שמו יתברך בהם – זהו גם כן מבחינה גבוהה יותר ממלאכים
And this is [the meaning of] “I am Havayah your God”—that the level of Havayah that is drawn to become “your God,” to be united with each individual Jew, derives from “Anochi”—“Mi sheAnochi”—which is the level of Kesser (Crown).	וזהו שאמר: “אנכי הוי' אלקיך” – שבחינת הוי' הנמשכת להיות אלקיך, להשתתף עם כל אחד ואחד מישראל – הוא מבחינת “אנכי מי שאנכי”, בחינת קתר

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

בס"ד. חג השבועות, כ"ט - Shavous

וידבר אלקים את כל הדברים

For in order to descend and be joined with souls that are clothed in bodies, it must be from the highest level—and this is the level of “Anochi” specifically, the level of Kesser.	פי בשביל לבוא להשתתף עם הנשמות שמלוכשות בגופים – צריך להיות מבחינת הגבוהה יותר, וזהו מבחינת "אנכי" דוקא – בחינת קטר.
And therefore we find with Moshe that he said in the portion “And it will be, if you will listen”: “And I will give the rain of your land.” And seemingly, it needs explanation—how could he say that <i>he</i> gives the rain, when this is among the things not entrusted to a messenger?	ולכן מצינו במשה שאמר בפךרשת "והיה אם שמוע תשמעו" – "ונתתי מטר ארצכם", ולכאורה צריך לומר: איך אמר כן – שהוא הנותן מטר – שזהו מן הדברים שלא נמסרו לשליח, כמו שאמרו רז"ל: ג' מפתחות בידי של הקדוש ברוך הוא שלא נמסרו לידי שליח, ואחד מהם הוא מפתח של גשמים, ואיך אמר "על עצמו" ונתתי מטר ארצכם?
However, the matter is that about Moshe it is written: “For from the water I drew him” (מן-המים משייתהו) – and this refers to the <i>supernal waters</i> , the waters <i>above</i> the heavens.	אבל הענין הוא – דבמשה כתוב: "כי מן המים משייתהו", והינו – מבחינת מים עליונים שמעל לשמים.
And the expression “Moshe, Moshe”—there is no interruption between them (פסיק טעמא), which means that Moshe below was as he was in his root above.	ומה שנאמר "משה משה" – לא פסיק טעימא – והינו שמשה למטה היה כמו שהוא בשורשו.
And he was utterly nullified to the level of the Name of Hashem that was shared within him—just like the angels who are called “fish of the sea” (בויג ימא).	והיה בטל בתכלית לבחינת שמו של הקדוש ברוך הוא שהיה משתף בו – כמו המלאכים שנקראו בשם "בויג ימא".
And therefore, just as the angel says about himself “By Myself I have sworn—declares Havayah,”—even though he himself is only a created being—yet because of his intense nullification to the Name of Hashem that is shared with him, he calls himself by the Name of Hashem.	ולכן, כמו שהמלאך אומר על עצמו "בי נשבעתי נאם הוי'", שהגם שהוא עצמו נברא, רק מפני עצם בטולו לבחינת שמו של הקדוש ברוך הוא שמשתף עמו – הרי קורא עצמו בשם הוי'.
So too Moshe—because he was constantly in a state of nullification, as it is written: “And we are what (מה),” and he was always in a state of nullification—like the expression in the Sefer Yetzirah: “Ten sefirot without <i>mah</i> (מה)”—without substance.	כך גם משה – על ידי שהיה תמיד בבחינת הבטול, כמו שכתוב: "ונחנו מה", שהיה תמיד בבחינת בטול – על דרך מה שכתוב בספר יצירה: "עשר ספירות בלי מה", בלי מהות.
So too his nullification to Divinity—to the level of His Name that was shared within him—allowed him to say of himself: “And I will give the rain of your land.”	כך היה בטולו לאלקות – הנינו לבחינת שמו יתברך שמשתף בו – לכן היה יכול לומר על עצמו: "ונתתי מטר ארצכם".
And the intent is to the Name of Hashem that is shared within him, and he himself has no substance at all—only complete nullification—like the angels who are called fish of the sea.	והכוונה על שמו יתברך המשתף בו, והוא עצמו אינו מהות כלל – רק בטל בתכלית – כמו המלאכים שנקראו בשם בויג ימא.

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

בס"ד. חג השבועות, כ"ט - Shavous

וידבר אלקים את כל הדברים

And in this manner it is said: "And they shall multiply like fish in the midst of the land." Meaning: just like the fish of the sea, whose entire vitality is specifically in the sea—because they are absorbed in the waters of the sea, as explained above—so too in service, one should always be in a state of nullification like the angels who are called fish of the sea.	ועל דרך זה נאמר: "וידגו לרב בקרב הארץ", פירוש: שפמו הדגים שבים שכל חיותם הוא בים דוקא, כנ"ל – שפמלעים במי הים – כך גם בעבודה – שיהא תמיד "בחינת הבטול כמו המלאכים שנקראו "נוני ימא".
So too "in the midst of the land"—even on earth, which is the revealed world, souls that are clothed in bodies should also attain a level like fish in the sea, etc.	כמו כן "בקרב הארץ" – שגם בארץ, שהיא עלמא דאתגליא – נשמות שפמלכשות בגשמיות – יהיו גם כן במדרגה כמו דגים שבים כו'
And even within the sea itself there are levels, for even in the hidden world (עלמא דאתכסא) there are distinctions of level.	ובחינה זו – בים עצמו – היא בחינה גבוהה, כי גם בעלמא דאתכסא יש חילוקי מדרגות כו'
And this is the meaning of "and they shall multiply like fish"—in connection with the distinction made elsewhere between <i>chesed</i> (kindness) and <i>rav chesed</i> (abundant kindness)—so too here, the distinction between ordinary fish and "they shall multiply like fish," etc.	ויש לומר שזהו מה שכתוב: "וידגו לרב" – על דרך ההפך שנתבאר במקום אחר בין "חסד" ל"רב חסד", כן גם כאן – ההפך בין דגים סתם ל"וידגו לרב" כו'
And this means that such a state should be drawn into the souls of Israel—similar to the level of Moshe.	והינו – כי זהו שימשך בנשמות ישראל – כמו מדרגת משה.
And the explanation of the matter is to be understood in light of what is explained in the discourse that begins "One time (ימנא) (חדא), that this is the difference between <i>from below to above</i> (מלמטלמ"ע) and <i>from above to below</i> (מלמעלמ"ט)—and this is what Moshe desired when he wished to enter the Land, so that the service of Israel would be <i>from above to below</i> .	וביאור הענין יש לבאר על דרך מה שנתבאר בד"ה "זימנא חדא" – שזהו ההפך בין "מלמטה למעלה" לבחינת "מלמעלה למטה", וזהו מה שרצה משה לכנס לארץ – כדי שתהיה עבודת נשמות ישראל מלמעלה למטה.
And see more of this in the discourse beginning "Va'eschanan," etc.	וראה מזה בד"ה "ואתחנן" כו'
And this is [the meaning of] "A-dnai is among them—[as at] Sinai in holiness" (תהלים סח:יה), meaning: just as "A-dnai is among them" refers to the angels in whom the Name of Hashem is shared, so too—through "Sinai in holiness," that is, through Israel receiving the holiness of Torah and mitzvos at Mount Sinai—His Name was shared with them, and He called them "Elokim," as it is written: "Elokim, your God, I am."	וזהו "אדני בם סיני בקדש" – פירוש: שפמו "אדני בם" – הינו במלאכים שמשפך בהם שמו יתברך – כן על-ידי "סיני בקדש" – הינו על-ידי שקבלו ישראל קדושת התורה והמצוות בהר סיני – על-ידי זה נשתפך בהם שמו יתברך וקראו "אלקים", כמו שכתוב: "'אלקים אלקיך אנכי".
And moreover, this revelation in the souls is from a level higher than [what is revealed] in the angels.	ואדרבה – גילוי זה שבנשמות – זהו מבחינה גבוהה יותר מבמלאכים.

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

בס"ד. חג השבועות, כ"ט - Shavous

וידבר אלקים את כל הדברים

And this is because the souls were clothed in bodies, which necessarily implies that [the revelation] must come from a loftier place—for anything that is higher is capable of lowering itself more.	והינו מפני כי הנשמות נתלבשו בגשמיות, בהיותם מלוכשים בגופים – בהכרח שימשו ממקום גבוה יותר – כי כל הגבוה יותר – יכול להשפיל עצמו יותר.
And a revelation from such a lofty level can only manifest in the lowest realm, just as was explained above in the analogy of the faculty of sight.	וגילוי מבחינה גבוהה יותר – אי אפשר שיהיה אלא בבחינה הנמוכה ביותר – כנ"ל ממשל כח הראיה שנתבאר לעיל.
And this is what is written: “You ride upon Your horses” (חבקוק (ח:ג), which refers to the Giving of the Torah. This chariot is likened specifically to <i>horses</i> , because the revelation that occurred at Matan Torah—this sharing of His Name with Israel—is loftier than the sharing of His Name with the angels.	וזהו מה שכתוב: "כי תרכב על סוסים" – שקאי על מתן תורה – שנמשלה מרכבה זו לסוסים דוקא – להיות כי הגילוי שהיה בעת מתן תורה – שזהו ענין ששיתף שמו עם ישראל – היא הגבה למעלה מבחינת מה שנשתתף שמו יתברך עם המלאכים.
Therefore, the chariot at Matan Torah was specifically with <i>horses</i> , which are higher than the <i>cherub-like</i> chariot of angels.	לכן – מרכבה שהיתה בעת מתן תורה – היתה של סוסים דוקא – שלמעלה מבחינת המרכבה דכרוב קל של המלאכים כו'.
And this is because in order for revelation to extend to Israel—souls that are clothed in physical bodies—it must derive from the highest level. Therefore, it comes through horses specifically.	והינו – כי כדי שיימשו לישראל – שהם נשמות המלוכשים בגופים – זהו צריך להיות נמשך מבחינה גבוהה ביותר – לכן היא על-ידי סוסים דוקא.
And we see in the physical world that a horse can carry a person atop a high mountain—and also descend from a high place to a very low place.	והינו – כמו שאנו רואים שהסוס יכול להוביל את האדם על גבי הר גבוה – וכן גם להוריד ממקום גבוה למקום נמוך מאד.
So too, the revelation of Matan Torah—“And Hashem descended upon Mount Sinai”—was specifically through horses.	כמו כן – להיות הגילוי במתן תורה – "וירד ה' על הר סיני" – זהו על-ידי סוסים דוקא כו'.
And this is [the meaning of] “Face to face Hashem spoke with you,” meaning: through the Ten Commandments that Hashem spoke with you, Hashem became <i>with you</i> —that His Name was shared with each and every Jew.	וזהו "פנים בפנים דבר ה' עמכם" – פירוש: שעל-ידי עשרת הדברות שדבר ה' עמכם – על-ידי זה נעשה "ה' עמכם" – שנשתתף שמו עם כל אחד מישראל.
And this is [the meaning of] that there is within the service of each and every Jew the Name Havayah: the Yud (י) is the level of wisdom, and the first Heh (ה) is the level of comprehension and understanding.	וזהו שיש בעבודה בכל אחד ואחד מישראל שם הוי', שהיו"ד הוא בחינת חכמה, והה"א הוא בחינת השגה ובינה.

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

בס"ד. חג השבועות, כ"ט - Shavous

וידבר אליקים את כל הדברים

That is: the Yud is the level of the <i>point</i> and the initial “glance” of intellect, and the Heh is the level of comprehension and analytical understanding—meditating on the greatness of the Infinite One, blessed be He, through extended contemplation, to understand one idea from within another.	פירוש: נהי"ד הוא בחינת נקודת וסקירת השכל, והה"א הוא בחינת השגה ובינה – להתבונן בגדולת אינסוף ברוך הוא באריכות ההתבוננות – להבין דבר מתוך דבר.
That is: “from within the thing” refers to <i>memalei kol almin</i> —the aspect of “and in His goodness He renews, constantly, each day the work of creation,” meaning that at every moment a new flow extends to give life and renew the worlds <i>from nothing to something</i> .	פירוש: "תוך דבר" הוא בחינת ממלא כל עלמין – הוא בחינת "ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית" – שכל עת ובכל רגע נמשך המשכה חדשה להחיות ולחדש העולמות מאין ליש.
And this is what is written: “Forever, Hashem, Your word stands firm in the heavens” (תהלים קיט:כט), which is explained in the <i>Midrash Tehillim</i> on that verse (and in Tanya, quoting the Baal Shem Tov) that the word of Hashem—the phrase “Let there be a firmament”—constantly stands in the heavens to bring them into being <i>from nothing into something</i> .	וזהו שאמר הכתוב: "לעולם ה' דברך נצב בשמים" – שפירוש במדרש תהלים על פסוק זה (ובספר התניא בשם הבעל שם טוב זצ"ל) – "שדבר ה' – הוא מאמר". "יהי רקיע" – עומד תמיד בשמים להחיותו מאין ליש.
And if it were to depart for even a moment, it would return to absolute nothingness and void. And similarly all the creative utterances [maamaros] of creation.	ואם היה מסתלק כרגע – היה חוזר לאין ואפס ממש. וכל דבר זה כל המאמרות כו'.
And <i>from within</i> this aspect—“within the thing”—must come the level of <i>the thing</i> , which refers to <i>soveiv kol almin</i> , that is, the light of the Infinite One of which it is said: “The heavens and the earth I fill.”	ומתוך דבר – זהו בחינת ממלא כל עלמין – צריך להיות בחינת "דבר", הוא בחינת סובב כל עלמין – הינו בחינת אור אינסוף שעל זה נאמר: "את השמים". "את הארץ אני מלא".
“I”— <i>Ani</i> —refers to the Infinite One Himself, His very essence and being. Only that this is in concealment and does not shine in a revealed manner.	אני" – הוא בחינת אינסוף ברוך הוא – עצמותו" ומהותו – רק שנהו בהעלם – שאינו מאיר בגילוי.
However, through prolonged contemplation on the aspect of “within the thing”—i.e. <i>memalei kol almin</i> —about which our Sages said: “Just as the soul fills the body, so does the Holy One fill the world,”—this level is felt <i>as if seen</i> .	אבל על-ידי אריכות ההתבוננות בבחינת "תוך דבר" – הוא בחינת ממלא כל עלמין – שעל זה אמרו רז"ל: "מה הנשמה ממלאת את כל הגוף – כך הקדוש ברוך הוא ממלא את כל העולם" – שבחינה זו מרגשת כאלו רואה.
That is: one perceives and feels it clearly, as if seeing his own soul giving him life—even though one does not actually <i>see</i> the soul. Nevertheless, this knowledge is so deeply felt it is as if he sees it.	והינו: נשכמו שמשגיג ומרגיש היטב כאלו רואה את נפשו המחייה אותו – אף שאינו רואה את נפשו – מכל מקום הרי ידיעה זו מרגשת כאלו רואה ממש.

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

בס"ד. חג השבועות, כ"ט - Shavous

וידבר אלקים את כל הדברים

And similarly the level of <i>memalei kol almin</i> is also seen and felt.	ועל דרך זה – בחינת ממלא כל עלמין גם כן נראה. ונרגש
And thus, there must be some <i>life-force</i> in any given thing—something that enlivens the world, for the world is like a great body, and Hashem enlivens the world like a soul enlivens a body.	והינו – שעל-פני צריך שיהא חיות איזה דבר מה – מה שמחיה את העולם – שהעולם הוא כמו גוף גדול – והקדוש ברוך הוא מחיה את העולם כמו נשמה שמחיה את הגוף
And from the level of “within the thing,” i.e. <i>memalei kol almin</i> , must come the level of “the thing,” which is <i>soveiv kol almin</i> .	ומבחינת "תוך דבר" – הינו ממלא כל עלמין – צריך להיות בחינת "דבר" – הוא בחינת סובב כל עלמין
And it may be said that “within the thing” refers to the Ten Utterances (עשרת המאמרות), which are part of <i>alma d'itgalya</i> (the revealed world).	ויש לומר – כי "תוך דבר" – זהו ענין עשרת המאמרות – שהם עלמא דאתגליא
And it must be that the main purpose was for the sake of the Ten Commandments (עשרת הדברות), for “ten ten in the pan” (שערה) – meaning that the Ten Utterances are aligned with the Ten Commandments.	וצריך שהעיקר המכוון – הוא בשביל עשרת הדברות – כי "עשרה עשרה הפך" כו' – שעשרת המאמרות מכונים כנגד עשרת הדברות
And this is the meaning of the teaching: “Hashem made a condition with the works of creation—if Israel accepts My Torah, good; and if not, I will return the world to chaos.”	והינו – כי תנאי התנה הקדוש ברוך הוא עם מעשה בראשית: אם יקבלו ישראל תורתי – מוטב, ואם לאו – אחזיר את העולם לתהו
And this is what our Sages said in <i>Bereishis Rabbah</i> (Parshas Bereishis): “These are the generations of the heavens...” —“These are the names,” “These are the testimonies.” These—through whose merit do they stand? Through the merit of “these are the names of the children of Israel.” And “these”—through whose merit do they stand? Through the merit of “these are the testimonies and the statutes and the laws,” etc.	ונהו שאמרו רז"ל ברב"ה "אלה תולדות השמים כו'" – "אלה שמות", "אלה העדות", "אלה" – בזכות מי הם עומדים? בזכות "ואלה שמות בני ישראל", "אלה" – בזכות מי הם עומדים? בזכות "אלה העדות והחקים והמשפטים" כו'
And this is the level of “the word”—which is the level of <i>soveiv kol almin</i> , that through the mitzvos one draws from the level of <i>soveiv kol almin</i> .	ונהו בחינת "דבר" – הוא בחינת סובב כל עלמין – שעל-ידי המצוות ממשיכים מבחינת סובב כל עלמין
And this is the level of the Heh (ה) in the soul.	ונהו בחינת ה"ה" שבנפש
And the Vav (ו) is the level of the emotional attributes— <i>middos</i> —the level of <i>love</i> , to love Hashem “for He is your life,” just as one loves the life of his own soul.	והו"ו הוא בחינת המדות – בחינת אהבה – לאהבה את ה' כי הוא חייך – שקמו שאוהב חיי נפשו

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

בס"ד. חג השבועות, כ"ט - Shavous

וידבר אלקים את כל הדברים

So too, when one contemplates and understands that the Infinite One, blessed be He, is the Life of life, as it is written: "With You is the source of life"—that the <i>source</i> of life is with You—then from this he will come to a level of love and yearning to be bound and attached to the Infinite One, blessed be He.	כן גם כן פאָשר יתבונן ויבין שאור-אין-סוף ברוך הוא הוא חיי החיים, כמו שכתוב: "כי עמך מקור חיים" – שמקור החיים הוא עמך – מזה יבוא לבחינת אהבה ותשוקה להיות קשור ודבוק בבחינת אור אין-סוף ברוך הוא.
And the final Heh (ה) is the level of <i>fear</i> , as it is written: "With this shall Aharon enter the Sanctuary."	והה"א האחרונה – היא בחינת היראה, "בזאת יבוא". "אֶהְרֶן אֶל הַקֹּדֶשׁ".
And the cusp of the Yud (קוצו של יו"ד) is the level of <i>will</i> , which is above intellect.	וקוצו של יו"ד – הוא בחינת רצון – שלמעלה מן השכל.
And this is the Name Havayah in the soul—that through the fact that "the word of Hashem is with you," thereby the Name of Hashem becomes present in the soul of each and every Jew.	וזהו שם הוי' שבנפש – שעל-ידי ש"דבר ה' עמכם" – על-ידי זה נעשה שם ה' בנפש כל אחד ואחד מישׂראל.
And in order that the body be a physical substance prepared to receive the form of the soul, the body too contains the <i>form</i> of the Name Havayah.	וכדי שיהיה הגוף חמר מכשר לקבל צורת הנפש – יש בגוף גם כן תמונת שם הוי'.
The head is in the shape of the Yud; the body is in the shape of the Vav; the five fingers of the hand and five fingers of the foot correspond to the two Hehs in the Name Havayah.	שהראש – הוא כציור תמונת ה"ד, והגוף – הוא כציור תמונת ה"ו, וחמש אצבעות שביד וחמש אצבעות שברגל – זהו שתי האין שבשם הוי'.
And it may be said that this is why there are ten fingers on the hands and ten fingers on the feet—corresponding to the Name Havayah <i>when spelled with expanded Hehs</i> (ה"ה), since each Heh expands into two Hehs.	ויש לומר שלכן יש עשר אצבעות ביד ועשר אצבעות ברגל – כמו בשם הוי' במלוא האין – שכל ה"א היא בית האין (ה"ה) – לכן במספר האצבעות יש גם כן עשר אצבעות ביד וברגל.
And since the body of a person contains the form of the Name Havayah, it is therefore a substance prepared to receive the form of the soul—because the form of the physical material in the body is prepared to receive the form of the soul.	ועל-ידי שבגוף האדם יש ציור שם הוי' – לכן הוא חמר מכשר לקבל צורת הנפש – שציור החמר שבגוף מכשר לקבל צורת הנפש.

[NOTE: S – Summary

This discourse by the **Rebbe Maharash** explores the profound structure and embodiment of the **Divine Name Havayah (י-ה-ו-ה)** within both the **Jewish soul** and the **human body**, revealing how the essence of Torah and mitzvos activates deep mystical connections between **Creation, Divine Will, and human form**.

The explanation begins by citing **Midrash Rabbah** which links the phrases "These are the names..." and "These are the testimonies..." to the enduring merit of the Jewish people and their observance of mitzvos. The Midrash teaches that the stability of the world rests on the names of

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

בס"ד. חג השבועות, כ"ט - Shavous

וידבר אלקים את כל הדברים

the Jewish people and their covenantal adherence to mitzvos—**Torah is the sustaining structure of reality.**

Each Jew contains within their **soul the four letters of the Divine Name:**

- **Yud (י)** – the point of wisdom, the flash of Divine intellect.
- **Heh (ה)** – understanding and deep comprehension through meditative contemplation on Divine truths.
- **Vav (ו)** – the emotions, particularly **Ahavas Hashem**, awakened when one realizes that **G-d is the source of all life** (“פִּי עֲמָדָה מִקּוֹר חַיִּים”).
- **Final Heh (ה)** – awe and reverence (*yirah*), as in the verse “With this shall Aharon enter the holy.”

Above all, the “**cusp of the Yud**” represents a level **beyond intellect—Divine Will** (*ratzon*) which initiates all spiritual movement. This inner structure of Havayah, embedded within the **Jewish soul**, becomes fully animated **when one hears the Word of G-d**, i.e., through the **Ten Commandments**.

But not only is this Divine structure found in the soul—it is also **reflected physically in the human body:**

- The **head** resembles the **Yud**,
- The **torso** resembles the **Vav**,
- The **fingers** (5 on each hand and foot) correspond to the **two Hehs**.

Thus, the **human form is a material vessel structured in the shape of the Divine Name**, enabling it to **house the soul**, just as the soul contains the Name in spiritual terms. This structure prepares the body to be **a proper recipient of the soul’s Divine image**.

Ultimately, the discourse elevates both **human identity** and **Jewish observance**, showing that Torah, mitzvos, and embodiment are all **mirrored channels of the same Divine architecture**.

Practical Takeaway

Every Jew, regardless of level or background, contains the Divine Name **within their soul and etched into their very body**. By learning Torah and performing mitzvos—especially with contemplation and emotion—we **activate and align ourselves with the structure of the Divine**.

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

בס"ד. חג השבועות, כ"ט - Shavous

וידבר אֱלֹקִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים

When we think of our fingers, our breath, our awareness—we can realize they are not arbitrary; they are **vessels of the Divine Name**, and every action becomes part of Hashem's manifestation in the world.

To live with **greater spiritual awareness**, one must not only study abstractly but **contemplate deeply**—on how Hashem is **literally our life-force**, renewing us each moment from nothingness. The more we internalize this, the more we love, revere, and attach ourselves to Him.

Chassidic Story (Rebbe Maharash)

The Maharash and the Hand of Havayah

Once, a wealthy merchant came to **Rebbe Shmuel (the Maharash)** and asked him a philosophical question:

"Why does Judaism place so much importance on *action*—mitzvos? Isn't it more spiritual to focus on the soul alone?"

The Rebbe answered with a question:

"Do you pray with your heart or your hand?"

"My heart, of course," the man said.

The Rebbe lifted his hand and held it out flat.

"And yet, what does a Jew raise to bless Hashem, to light Shabbos candles, to put on tefillin?"

"The hand," the man replied.

The Rebbe nodded. "That is because the hand itself carries **the Divine Name**. The five fingers—five here and five there—correspond to the two **Hehs**. The arm is the **Vav**, and your head is the **Yud**. When you use your body for mitzvos, you are making the Name of Hashem shine in this world."

The merchant sat in silence. His hands trembled.

From that day on, he **kissed his hands every morning** after washing them—remembering that they were **carriers of the Divine Name**, and no longer just tools of labor. **END NOTE]**